

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Suhai Szabolcs ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Szabó Szilvia jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2008. október 16. napján meghozott, 5.P.21.843/2007/5. számú ítélete ellen, az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig megváltoztatja és a keresetet elutasítja, alperest pedig az elsőfokú perköltség fizetése és kereseti illeték térítése alól mentesíti.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 600.000 (hatszázezer) forint első és másodfokú együttes perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 588.000 (ötszáznyolcvannyolcezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes alkalmi ismerőse révén ismerkedett meg **K. Zs.**-tal, akit az alperes megbízási jogviszony keretében ügyletközvetítő ügynökként foglalkoztatott 1999. január 14-től 2001. június 25-ig. Amíg **K. Zs.**-nak az alperessel a megbízási jogviszonya fennállt, az alperes cége '**A**' Biztosító Rt. volt; 2001. július 1-től vette fel a '**B**' Biztosító Rt. nevet.

A felperes alkalmi ismerőse, aki **K. Zs.** apósa volt, a beszélgetéseik során elmondta a felperesnek, hogy a veje jól jövedelmező befektetési lehetőségeket tud ajánlani.

K. Zs. 2000. november 29-én 3.000.000 forintot vett át a felperestől, ... elnevezésű életbiztosítás díjára. Ez alkalommal **K. Zs.** átadta a felperes részére az alperes életbiztosítási feltételeit tartalmazó ügyfél tájékoztatóját. Szóban pedig úgy

tájékoztatta a felperest, hogy ha a rendszeres havi díjakat meghaladó összeget fizet be, úgy a díjat meghaladó összeg kétszeresét (a díj 100%-át) írják jóvá a 'B' Bank Rt. által vezetett bankszámlán. Az említett összeg **K. Zs.**-nak történt átadásakor a felperes a 'B' Bank Rt. „pénztári megbízás” megnevezésű nyomtatványát írta alá; a nyomtatvány meghatalmazott megnevezésére és személyi adatainak megjelölésére szolgáló rovatát nem töltötték ki. **K. Zs.** saját bélyegzőjével ellátott két bizonylatot állított ki. Az átvételi elismervénynek nevezett bizonylaton „eseti befizetés”, a nyugta megnevezésű bizonylaton „lekötött betét” szerepelt, mint az átadott pénzösszeg rendeltetésének megjelölése.

2001. március 6-án **K. Zs.** a 'C' Ingatlanberuházási Rt. fejléces papírját mutatta be a felperesnek, mely szerint a számláján az egyenlege 3.483.000 forint. A felperes ez alkalommal 1.517.000 forintot adott át **K. Zs.**-nak. **K. Zs.** a 'B' Bank „készpénz befizetési megbízás” megnevezésű nyomtatványát töltötte ki; a nyomtatvány nyugta rovatát saját bélyegzőjével látta el és aláírta.

Az összeg rendeltetéseként „folyamatos kötvény kiegészítés” szöveget írta be.

2001. március 9-én hasonló bizonylat ellenében 2.800.000 forintot adott át a felperes **K. Zs.**-nak, „lekötés nélküli betét” megjelöléssel.

2001. április 11-én pedig további 2.500.000 forint átadása történt meg.

Az összegeket **K. Zs.** nem fizette be az alperesnél.

A Székesfehérvári Városi Bíróság **K. Zs.**-ot a felperes mellett még mások sérelmére is jelentős értékre elkövetett csalás bűntette miatt 3 év 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte.

A felperes keresetében 9.817.000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 4.903.500 forint megfizetésére kötelezte az alperest; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A döntését a következőkkel indokolta:

A biztosítási tevékenységről szóló 1995. évi XCVI. törvény 37. § (4) bekezdése szerint a biztosító az ügynöke által csak az ügynöki minőségben okozott károkért felel. A felperes és az alperes között biztosítási szerződés nem jött létre, ezért az ügynök károkozásáért a biztosítási törvény alapján az alperes nem tehető felelőssé. **K. Zs.** az alperes megbízottja volt, a megbízotti minőségét az alperes által kiállított igazolvánnyal bizonyította, használta az alperes nyomtatványait és pecsétjét is.

A perbeli esetben a felperes befizetéseiről kiállított nyugtákon ugyan az alperes neve nem szerepel, „azonban a 'B' Biztosító és a 'B' Bank laikus ügyfelek számára egymással összefüggő pénzügyi kapcsolatot jelenthetett”.

Az alperes kártérítési felelőssége ezért a Ptk. 350. §-a alapján megállapítható volt. A felperes azonban a károsodásában maga is közrehatott, ezért a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján egyenlő arányú kármegosztás volt indokolt.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Azzal érvelt, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a ténymegállapítása, miszerint **K. Zs.** igazolvánnyal bizonyította a megbízotti mivoltát és használta a nyomtatványait, valamint a pecsétjét.

A felperes a személyes meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy a 'B' betűjelzéssel ellátott igazolványt mutatott neki **K. Zs.**. A pénzáradéskor azonban a 'B' betűk még nem szerepeltek a cégében. **K. Zs.** által a pénz átvételéről kiállított bizonylatokon a neve nem szerepel, **K. Zs.** nem az ő nyomtatványait használta. A neve **K. Zs.** saját bélyegzőjén sem szerepelt.

A károkozaskor még nem hatályos, a tisztességtelen piaci magatartásról szóló 2008. évi XLVII. törvény 4. § (1) bekezdése szerint a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen, tájékozottan, az adott helyzetben elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.

A felperes magatartásának megítélésénél ezt a mértéket kell alapul venni. Nem fogadható el olyan álláspont, hogy az ügyfélnek semmiféle körültekintést és figyelmet nem kell tanúsítania. Mivel a felperes kárát a kellő körültekintést és figyelmet nélkülöző magatartásával maga okozta, őt a felperes káráért felelősség nem terheli.

A felperes csak nyugtákat írt alá, más okiratokat nem. Így nem feltételezhette, hogy az alperessel szerződéses kapcsolatba került. A felperes az első pénzáradást követően több hónapig nem kapott tőle szerződést, értesítést, így a következő összegek átadásánál a felperes már semmiképpen nem lehetett abban a hiszemben, hogy vele életbiztosítási szerződést kötött. Az első pénzáradást követően a felperes már mindenképpen súlyosan, gondatlanul járt el, ezért ha az ítélet a felelősségét megállapíthatónak tartaná, legfeljebb az első 3.000.000 forintos pénzáradás folytán keletkezett kár megtérítésére lenne kötelezhető.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítélet megállapította, hogy a fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok téves értékelésével állapította meg, ennek következményeként foglalt el téves jogi álláspontot is.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján iratellenesen állapította meg, hogy **K. Zs.** használta a felperes nyomtatványait és bélyegzőjét. A **K. Zs.** által kiállított fentebb említett okiratok egyikén sem szerepel a felperes neve. A pénzátvételekről kiállított okiratokon a 'B' Bank neve volt feltüntetve, a befizetési megbízásokon pedig sem a 'B' Bank, sem az alperes bélyegzőlenyomata nincs rajta. Az alperes cége a felperes pénzáradásai idején 'A' Biztosító Rt. volt, abban a 'B' betűjel nem szerepelt. A felperes életbiztosítási szerződést szándékozott kötni. **K. Zs.** által kiállított bizonylatokon az összeg rendeltetésének megjelölésére vonatkozó különböző megnevezések lettek feltüntetve, közülük azonban biztosítási díj címén való befizetésre egyik megnevezés sem utalt. A biztosításközvetítő ügynök feladata a biztosítási ajánlat megtételére szolgáló űrlap kitöltésével való közreműködés és az ajánlat továbbítása a biztosítóhoz. **K. Zs.** alperestől kapott megbízása erre szolgált. A felperes a pénzt anélkül adta át **K. Zs.**-nak, hogy az életbiztosítási szerződés

megkötésére szóló ajánlatot megtette volna, illetve az ajánlat megtételében való közreműködésre K. Zs.-ot felhívta volna. Az átadott pénzösszeg rendeltetését sem biztosítási díjban jelölték meg. Mind e körülmények alapján az volt megállapítható, hogy ha a felperes a kellő körültekintéssel jár el, nem feltételezhette: az alperessel jogviszonyba került.

Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes kára teljes egészében azzal a felróható magatartásával jár okozati összefüggésben, hogy a jelentősebb pénzügyleteket lebonyolító személyektől általában elvárható körültekintést elmulasztotta. A kár bekövetkezte szempontjából így nincs jelentősége annak, hogy K. Zs. az egyébként bűncselekménynek minősülő magatartása tanúsításakor a biztosítási ügynök mivoltára is hivatkozott.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az első fokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

Minthogy a felperes teljes egészében pervesztes lett, a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési perköltségét és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján és 14. § értelmében az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt teljes kereseti illetéket is megfizetni.

Budapest, 2009. május 22.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró